

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3077

Vragen van het lid **Jasper van Dijk** (SP) aan de minister van Defensie over *kritiek op de JSF in de VS* (ingezonden 13 juli 2010).

Antwoord van minister **Van Middelkoop** (Defensie) (ontvangen 12 augustus 2010)

Vraag 1 en 2

Wat is uw oordeel over de uitzending van Nova waarin stevige kritiek wordt geuit op de JSF?¹

Deelt u de mening van de heren Sprey en Wheeler die zeggen dat de JSF een «ramp» is qua kosten, veiligheid en wendbaarheid? Zo nee, wat is uw reactie op hun bezwaren tegen de JSF?

Antwoorden 1 en 2

De opvattingen van de heren Sprey en Wheeler zijn reeds sinds 2008 bekend. De vaste commissie voor Defensie heeft hen op 24 februari 2009 ontmoet tijdens een werkbezoek aan de Verenigde Staten (Kamerstuk 26 488, nr. 195). Over de eigenschappen van de F-35 is de Kamer geïnformeerd met de brief van 18 december 2008 over de resultaten van de kandidatenvergelijking en vervolgens met de beantwoording van de daarover gestelde vragen (Kamerstukken 26 488, nrs. 131, 138, 142 en 156). Uit de kandidatenvergelijking bleek dat de F-35 goed in staat is de zes door Nederland geformuleerde generieke hoofdmissies uit te voeren en daarmee voldoet aan de Nederlandse eisen. Deel 3 van het uit zes delen bestaande rapport van de kandidatenvergelijking dat de Kamer op 18 december 2009 vertrouwelijk heeft ontvangen (Kamerstuk 26 488, nr. 129) bevat hierover meer informatie. Daarnaast heeft de vaste commissie voor Defensie begin 2009 in twee vertrouwelijke gesprekken nadere informatie over dit onderwerp ontvangen. De resultaten van de kandidatenvergelijking zijn vervolgens aan de orde geweest in het algemeen overleg van 22 april 2009 en het plenaire debat van 23 april 2009.

Zoals ik u heb gemeld in de brief van 9 juli jl. (Kamerstuk 26 488, nr. 244) heeft het Amerikaanse ministerie van Defensie de prestatie-eisen van de F-35 (de zogeheten *Key Performance Parameters*) ongewijzigd herbevestigd. In diezelfde brief bent u ook geïnformeerd over de Amerikaanse kostenraming voor het JSF-programma. In die brief is uiteengezet dat deze raming nog

¹ Nova, 12 juli 2010

onvoldoende informatie verschaft om de gevolgen voor het Nederlandse project Vervanging F-16 in kaart te brengen.

Vraag 3

Deelt u de mening dat voorstanders altijd een (persoonlijk) belang hebben om voor aanschaf te zijn van de JSF, zoals geld en/of werk?

Antwoord 3

Neen.

Vraag 4

Deelt u de mening dat het beter is om bestaande F16's op te knappen dan om over te gaan op aanschaf van de JSF waar zoveel kritiek op is?

Antwoord 4

Neen. De Kamer is met de brief van 18 december 2008 en vervolgens met de beantwoording van vragen daarover (Kamerstukken 26 488, nrs. 132, 139 en 161) geïnformeerd over de voor- en nadelen van een *end life update* van de F-16. Defensie heeft daarin geconcludeerd dat een *endlife update* geen begaanbare weg is.

Vraag 5

Hoe ver bent u met het uitwerken van opties voor beëindiging van de deelneming aan de JSF testfase, zoals ook wordt gevraagd in de motie Eijssink c.s.²

Antwoord 5

Met de brief van 30 juni 2010 (Kamerstuk 26 488, nr. 243) is de Kamer gemeld dat, naar het oordeel van de onlangs aangestelde *Program Executive Officer* van het JSF *Program Office (JPO)*, de Amerikaanse vice-admiraal Venlet, enige weken gemoeid zullen zijn met de uitwerking van deze opties. Ik zal de Kamer vervolgens informeren. Op dit moment is er nog geen aanvullende informatie beschikbaar.

² Kamerstuk 26 488, nrs. 236 en 243.